

Varman osavuosisraportti 1.1.–30.6.2017

Vertailuluvut suluissa ovat 30.6.2016 mukaiset, ellei toisin ole ilmoitettu.

- Kokonaistulos oli 1 051 (-733 miljoonaa euroa).
- Sijoitusten kuuden kuukauden tuotto oli 4,7 (-0,3) %, sijoitusten markkina-arvo oli 45,0 (41,2) miljardia euroa.
- Vakavaraisuuspääoma oli vahva 11 234 (9 136) miljoonaa euroa; 133,3 (128,3) % vastuuvälästä ja 1,7 (2,0)¹ -kertainen vakavaraisuusrajaan verrattuna.

Taloudellinen toimintaympäristö

Kuluttajien talousodotukset ja yritysten suhdannenäkymät Suomessa ovat kohentuneet selvästi. Suomen talouden elpyminen on saanut tukea maailmantalouden kasvusta ja matalasta korkotasosta. Finanssikriisin jälkeisen ajan Suomen talous on nojannut vahvasti kotimarkkinakysyntään; nyt talouden kasvupohja on laajentumassa. Erityisen rohkaisevaa on vientikysynnän selkeä elpyminen sekä vientivolyymien ja viennin arvonnousu. Vahvistunut talouskasvu ei ole vielä merkittävästi parantanut työmarkkinatilannetta.

Euroopassa talouden elpyminen jatkui ja sekä kuluttajien että yritysten luottamusta kuvaavat indikaattorit vahvistuivat. Kireän julkisen talouden pidon höllentyminen on tukenut kysynnän kasvua. Poliittisten riskien ohella on edelleen myös taloudellisia riskitekijöitä. EU:ssa päästiin kesäkuussa sopimukseen kolmannen pelastuspaketin myöntämisestä Kreikalle, ja Brexit-prosessi on ainakin toistaiseksi tuonut taloudellisia hankaluuksia Ison-Britanniassa, jossa talouden kasvu on hiipunut.

Euroalueen inflaatio on noussut jo jonkin aikaa, mutta pohjainflaatio ei ole talouden elpymisestä huolimatta vielä ole pidempiaikaisesti kiristynyt. Euroopan keskuspankki piti ohjauksensa ennallaan, ja se myös jatkaa velkapapereiden ostoa markkinoilta. Maltilliset inflaatiopaineet näyttivät toistaiseksi rajaavan rahapolitiikkaa.

Yhdysvaltain talous on suhdannesyklissään Eurooppaa edellä. Keskuspankki Fed odottaa talouden kasvun jatkuvan vahvana, kun se nosti ohjauksensa. Inflaatiovahti ei vielä ole keskuspankin tavoitetasolla, mutta sen odotetaan kiihtyvän talouden elpymisen jatkuessa. Suunnitellut talouden elvytystoimet voivat nopeuttaa talouden kasvua ainakin tilapäisesti. Kiinassa talouskasvu on hidastunut, ja maa on finanssikriisin jälkeen lisännyt voimakkaasti velkaantumista talouden elvyttämiseksi. Maailmantalouden kasvu tukee kuitenkin Kiinan vientiä, ja hidastumisestaan huolimatta talouden kasvu on yhä ripeää läntisiin talousalueisiin verrattuna.

Varman vahva vakavaraisuus ja sijoitusten huolellinen hajauttaminen antavat liikkumatilaa ja helpottavat varautumista myös yllättäviin markkinatilanteisiin. Eläkkeet on hyvin turvattu suomalaisessa etuusperusteisessa työeläkejärjestelmässä.

Työeläkejärjestelmä

Uudistuneet eläkelait astuivat voimaan vuoden 2017 alussa. Lainsäädännön soveltamisessa ei ole ollut merkittäviä ongelmia. Varma valmistautui jo ennakkolta uudistetun eläkelainsäädännön käyttöönottoon kouluttamalla ja

¹ Uuden vakavaraisuuslainsäädännön myötä Varman vakavaraisuusraja muuttui 1.1.2017. Vakavaraisuuspääoma säilyi samalla tasolla, mutta vakavaraisuusrajan nousun myötä suhdeluku vakavaraisuuspääoma/vakavaraisuusraja pieneni. Uusi vakavaraisuusraja ei ole suoraan vertailukelpoinen aiemman kanssa.

lisäämällä uudistukseen liittyvää neuvontaa. Varma on panostanut erityisesti henkilöasiakkaiden digitaalisten palveluiden kehittämiseen, sillä muuttunut eläkelainsäädäntö on lisännyt tiedon tarvetta. Eläkeuudistuksen ensivaiheessa suurinta mielenkiintoa on herättänyt osittainen varhennettu vanhuuseläke.

Eläkeuudistuksen tavoitteena oli taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävä eläkejärjestelmä, mikä edellyttää työurien pitenemistä. Pidemmät työurat ovat tarpeen paitsi työeläkejärjestelmän myös julkisen talouden kestävyuden vuoksi. Varmassa on vahvaa osaamista työkykyjohtamisen palveluissa. Palveluiden vaikuttavuutta kehitetään koko ajan vastaamaan asiakkaiden tarpeisiin, jotta työurien pidentäminen jatkuisi talouden rakenteiden muuttuessa.

Vuoden alusta uudistui myös eläkelaitosten vakavaraisuusrajan laskenta. Uusi laskentamalli ottaa huomioon aiempaa laajemmin sijoitustoiminnan ja vakuutusliikkeen riskejä. Uusi vakavaraisuusraja ei ole kuitenkaan käsitteellisesti suoraan verrannollinen aiempaan rajaan. Samassa yhteydessä muuttui myös vakavaraisuuteen liittyvien tunnuslukujen esitystapa.

Eläkeuudistuksessa lisättiin osaketuottosidonnaisen vastuuelan osuutta nykyisestä 10 %:sta kuluvalle vuodelle 15 %:iin ja ensi vuoden alusta 20 %:iin. Muutos lisää osakeriskiä liittyvää yhteisvastuuta työeläkealalla mahdollistaen suuremman osakepainon.

Sosiaali- ja terveysministeriö hyväksyi kullekin työeläkevakuutusyhtiölle omat laskuperusteet koskien asiakashyvitysten jakamista. Nämä perusteet koskevat ensimmäisen kerran vuodelta 2018 kertyvän ylijäämän perusteella jaettavia ja vuoden 2019 vakuutusmaksua alentavia asiakashyvityksiä. Varman hyvityspäätöksessä sijoitus- ja hoitokustannusyliäämää kohdennetaan viidelle asiakassegmentille perustuen siihen, miten ylijäämää on syntynyt.

Varman asiakkaille maksettavat asiakashyvitykset perustuvat kahteen tekijään: Varman vakavaraisuuteen ja hoitokustannustehokkuuteen. Toiminnallisesta tehokkuudesta tulee entistä tärkeämpi kilpailutekijä ja toiminnallinen tehokkuus koituu täysimääräisesti asiakkaiden hyväksi. Vuodelta 2017 maksettavat asiakashyvitykset sisältävät koko hoitokustannusyliäämän, joka Varmalle muodostuu tehokkaasta toiminnasta. Aikaisemman lainsäädännön mukaan puolet hoitokustannusyliäämästä jätettiin yhtiöön sen vakavaraisuuden kasvattamiseksi.

Varman taloudellinen kehitys

Kokonaistulos käyvin arvoin kuudelta kuukaudelta oli 1 051 (-733) miljoonaa euroa. Kokonaistuloksen selvästi tärkein osatekijä on sijoitustoiminnan tulos 1 028 (-704) miljoonaa euroa. Sijoitustoiminnan tuotto käyvin arvoin oli 2 012 (-143) miljoonaa euroa. Vastuuelalle hyvitetty korko oli 984 (561) miljoonaa euroa. Vakuutusliikkeen arvioitu tulos oli 7 (-46) miljoonaa euroa ja hoitokustannustulos 16 (17) miljoonaa euroa.

Työeläkelaitosten vakavaraisuuslaskennan lainsäädäntö muuttui vuoden 2017 alusta. Muutos ei vaikuttanut olennaisesti Varman vakavaraisuusasemaan. Varman vakavaraisuus vahvistui vuoden alun tilanteesta. Sijoitustoiminnan riskipuskurina toimiva vakavaraisuuspääoma oli kesäkuun lopussa 11 234 (10 199 vuoden alussa) miljoonaa euroa ja suhteessa vastuuelkaan 133,3 (130,9 vuoden alussa) %.

Vakavaraisuuspääoma oli vakavaraisuusrajan verrattuna turvaavalla tasolla eli 1,7 (2,0) -kertainen.² Vakavaraisuusraja on laskettu kulloinkin voimassa olleen säännösten mukaisesti.

Taloudellista kehitystä kuvaavat taulukot on esitetty tämän osavuosisiraportin liitteessä.

² Uuden vakavaraisuuslainsäädännön myötä Varman vakavaraisuusraja muuttui 1.1.2017. Vakavaraisuuspääoma säilyi samalla tasolla, mutta vakavaraisuusrajan nousun myötä suhdeluku vakavaraisuuspääoma/vakavaraisuusraja pieneni. Uusi vakavaraisuusraja ei ole suoraan vertailukelpoinen aiemman kanssa.

Vakuutustoiminta

Varman eläkkeensaajien lukumäärä oli kesäkuun lopussa 342 000 (340 000 vuoden alussa). Maksetut korvaukset olivat tammi–kesäkuussa 2 617 (2 446) miljoonaa euroa. Uusia eläkepäättöksiä tehtiin kesäkuun loppuun mennessä 13 300, joka on 16,9 % viime vuoden vastaavaa aikaa enemmän. Yhteensä eläkepäättöksiä annettiin tammi–kesäkuussa 25 822. Erityisen suosittu oli vuoden alusta käyttöön tullut osittainen varhennettu vanhuuseläke, jota myönnettiin ensimmäisen vuosipuoliskon aikana 1 636 henkilölle.

Varmassa oli kesäkuun lopussa vakuutettuna 536 000 (530 000 vuoden alussa) työntekijää ja yrittäjää.

Sijoitustoiminta

Varman tammi–kesäkuun sijoitustuotto nousi tasaisen vahvaksi kaikissa omaisuusluokissa. Sijoitukset tuottivat 4,7 (-0,3) % ja sijoitusten arvo oli kesäkuun lopussa 44 989 (41 242) miljoonaa euroa. Hyvästä tuottokehityksestä johtuen Varman vakavaraisuusaste on kasvanut ensimmäisen vuosipuoliskon aikana korkealle 133,3 (130,9 vuoden alussa) %:n tasolle.

Alkuvuoden aikana maailmantalouden kasvuennusteita on korjattu jonkin verran ylöspäin ja aiemmista vuosista poiketen ne ennakoivat suhteellisen laaja-alaista talouskasvun tervehtymistä. Sen sijaan Yhdysvalloissa toteutunut talousdata on jäänyt odotuksia laimeammaksi ja usko Yhdysvaltain presidentin poliittiseen kykyyn toteuttaa talouskasvua tukevia uudistuksia on ollut kasvavassa määrin koetuksella. Euroopassa talouskasvuodotukset ovat pysyneet vahvoina ja poliittinen epävarmuus on hellittänyt Ranskan presidentinvaalien jälkeen.

Samaan aikaan inflaatiopaineet ovat loistaneet poissaolollaan. Viime vuonna alkanut raaka-ainevetoinen inflaation kiihtyminen on rauhoittunut ja työllisyyden elpymisestä huolimatta palkkapaineet ovat hyvin maltillisia. Talouskasvun asteittainen vahvistuminen ja inflaatiopaineiden maltillistuminen tarkoittavat, ettei rahapoliittisen elvytyksen vähentämisessä ole kiirettä.

Maailmantalouden vahvistuneet kasvuodotukset yhdistettynä korkosijoitusten mataliin tuotto-odotuksiin kannusivat edelleenkin allokoimaan kansainvälisesti hajautettuihin osakesijoituksiin. Sijoitusten tehokas hajautus eri omaisuusluokkiin vaimentaa osakemarkkinoiden voimakkaista liikkeistä koituvia riskejä. Varman sijoitusten allokaatiossa noteerattujen osakkeiden painoa laskettiin toisen vuosineljänneksen aikana.

Varman sijoituksista parhaiten tuottivat osakesijoitukset ja erityisen hyvin noteeratut osakkeet. Kaikista muistakin omaisuusluokista saatiin erittäin vahvaa tuottoa vuoden ensimmäisen puoliskon aikana. Sijoitusten viiden vuoden keskimääräinen nimellistuotto oli kesäkuun lopussa 6,8 % ja kymmenen vuoden 4,2 %. Vastaavat reaalityötöt olivat 6,1 ja 2,7 %.

Korkosijoitusten alkuvuoden tuotto on ollut erinomainen 2,9 (2,2) % suhteutettuna markkinakorkojen tasoon. Euroalueen valtionlainojen korkotasot ovat edelleenkin huomattavan alhaisia, vaikka markkinoiden odotukset asteittaisesta rahapoliittisen elvytyksen vähentämisestä ovat hieman nostaneet valtionlainojen korkotasoja. Sen sijaan yrityslainojen luottomarginaalit ovat kaventuneet talouskasvuodotusten noustessa ja poliittisen epävarmuuden vähentyessä euroalueella. Euroalueen rahamarkkinakorot ovat pysyneet edelleenkin negatiivisina. Alkuvuonna lainasaamisten tuotto oli 2,1 (1,9) %, julkisyhteisöiden joukkovelkakirjojen 2,9 (3,2) %, muiden yhteisöjen joukkovelkakirjojen 4,1 (2,9) % ja muiden rahoitusmarkkinavälineiden -1,1 (-0,4) %.

Globaalit osakemarkkinat ovat nousseet voimakkaasti alkuvuoden ajan maailmantalouden kasvuodotusten kohentumisen ja elvyttävän rahapolitiikan jatkumisen myötä. Euroopassa osakemarkkinat lähtivät vahaan nousuun Ranskan presidentinvaalien aiheuttaman poliittisen epävarmuuden väistyessä.

Noteerattujen osakkeiden tuotto oli 7,9 (-5,5) %, pääomasijoitusten 3,6 (4,0) % ja noteeraamattomien osakesijoitusten 2,9 (13,5) %.

Myös kotimaan talouskasvu vahvistui alkuvuoden aikana elpyneiden vientinäköymien myötä. Suomalaisten osakkeiden kurssikehitys oli alkuvuonna erittäin vahvaa nostaten Varman kotimaisten noteerattujen osakkeiden tuoton korkeaksi 12,3 %.

Kiinteistösijoitusten tuotto nousi 2,5 (2,6) %:iin, ja erityisen hyvin tuottivat kiinteistösijoitusrahastot. Suorien kiinteistösijoitusten tuotto oli 1,9 (2,6) % ja kiinteistösijoitusrahastojen 4,5 (2,9) %. Kalasataman Kampuksen yhteensä noin 35 000 m²:n toimistokokonaisuuden rakennustyöt käynnistyivät. K-ryhmän pääkonttorin lisäksi kokonaisuuteen rakennetaan noin 10 000 m² muuntojoustavia tiloja muille käyttäjille.

Myös muut sijoitukset tuottivat hyvin 3,8 (-0,8) % globaalien talouskasvuodotusten kohentuessa. Hedgerahasto-sijoitusten tuotto kehittyi alkuvuonna tasaisesti saavuttaen 3,6 %. Hegderahastot ovat hajauttaneet pidemmällä aikavälillä tehokkaasti osake- ja korkosijoitusten markkinaheilahteluista aiheutunutta riskiä.

Varmalla on dollarimääräisiä sijoituksia hedgerahastoissa, osakkeissa, yrityslainoissa ja pääomarahastoissa. Sijoituspolitiikan mukaisesti osa valuuttakurssiriskistä on suojattu. Alkuvuoden aikana Yhdysvaltain dollarin merkittävä heikentyminen on huonontanut noteerattujen osakkeiden tuottoa. Operatiivisesti valuuttariskiä hallinnoidaan yhtenä kokonaisuutena, ja tulosluvuissa valuuttavaikutus sisältyy eri omaisuusluokkien tuottoon.

Sijoitustoiminnassa korostuivat vahvan vakavaraisuusaseman turvaaminen, sijoitusten monipuolinen hajauttaminen ja vahva panostus riskienhallintaan. Riskienhallinnassa käytettiin johdannaisia suojaustarkoituksessa ja salkun riskitason säätelyssä.

Sijoitusten markkinariski on suurin yhtiön tulokseen ja vakavaraisuuteen kohdistuva riski. Osakkeiden osuus sijoitusten markkinariskistä on selkeästi suurin. Varman sijoitusten kokonaisriskiä mittaava VaR-luku oli 1 123 (1 608) miljoonaa euroa.

Liikekulut ja henkilöstö

Varman kokonaisliikekulut olivat katsauskaudella 71 (73) miljoonaa euroa. Koko vuoden ennusteen mukaan Varma käyttää liikekuluihin 75 (75) % saaduista vakuutusmaksuihin sisältyvistä hoitokustannusosista. Kauden hoitokustannusylijäämä oli 16 (17) miljoonaa euroa.

Varman emoyhtiön henkilöstömäärä oli ensimmäisellä vuosipuoliskolla keskimäärin 526 (540 vuonna 2016). Kesäkuun lopussa henkilöstöstä työskenteli eläkepalvelut- ja asiakkuudet-toiminnoissa 57 (56 vuoden 2016 lopussa) %, sijoitustoiminnossa 13 (13) % ja muissa toiminnoissa 30 (31) %.

Yhtiön hallinto

Varman hallintoneuvosto järjestäytyi kokouksessaan 17.5.2017. Hallintoneuvoston puheenjohtajana jatkaa Kari Jordan ja varapuheenjohtajana Satu Wrede. Uudeksi varapuheenjohtajaksi valittiin Saana Siekkinen.

Samassa kokouksessa valittiin Varman vaalivaliokunnan varapuheenjohtajaksi Eija Hietanen. Vaalivaliokunnan puheenjohtajana toimii hallintoneuvoston puheenjohtaja Kari Jordan. Muut valiokunnan jäsenet ovat Jari Paasikivi, Antti Palola, Pekka Piispanen ja Kai Telanne.

Varman verkkosivuilla on esitetty hallinto- ja ohjausjärjestelmästä ajantasainen selvitys, joka perustuu lista-yhtiöiden hallinnointikoodin suosituksiin. Varma julkaisee osavuosisiraportin vuosineljänneksittäin tavoitteenaan, että yhtiön julkinen taloudellinen raportointi on läpinäkyvää ja parhaiden käytäntöjen mukaista.

Vastuullisuus

Varman hallitus on vahvistanut uudistetut omistajaohjauksen periaatteet, joissa määritellään, mitä odotuksia Varmalla merkittävänä osakkeenomistajana on omistamilleen yhtiöille. Omistajaohjausperiaatteissa on uutena osa-alueena mukana vastuullisuus. Varma edellyttää, että yhtiöt noudattavat yritys vastuun kansainvälisiä normeja ja sopimuksia sekä raportoivat, miten ilmastonmuutos vaikuttaa niiden liiketoimintaan nyt ja tulevaisuudessa.

Varma sijoittui kuuden parhaan eurooppalaisen sijoittajan joukkoon WWF:n teettämässä arvioinnissa siitä, miten lähellä Euroopan suurimmat sijoittajat ovat Pariisin ilmastopimuksen kahden asteen lämpötilatavoitetta. Varma muokkaa sijoitussalkkuaan kahden asteen tavoitteeseen nähden sijoitusten ilmastopolitiikassa tehdyn linjauksen mukaisesti.

Varman pääkonttorin pysäköintihalliin Helsingin Salmisaaressa asennetaan latausjärjestelmä sähkö- ja hybridi-autoille. Jatkossa parkkihallissa voi ladata sähkö- ja hybridi-autoa noin 250 parkkiruudussa. Järjestelmä on laajuudessaan maailman suurimpia. Pysäköintihallin sähköautovalmius tukee tavoitettamme keventää Varman ja sen vuokralaisten hiilijalanjälkeä. Parkkihallin autot ladataan vihreällä sähköllä, koska kiinteistössä käytetty sähkö on vesivoimalla tuotettua.

Varma liittyi huhtikuussa Helsingin kaupungin ja elinkeinoelämän Ilmastokumppanit-verkostoon. Tavoitteena on yhteisvoimin vähentää kasvihuonekaasupäästöjä ja hillitä ilmastonmuutosta.

Varman yritys vastuuhjelman keskeisiä toimenpiteitä kuluvan vuoden jälkimmäisellä puoliskolla ovat mm. toimitusketjun kartoittaminen ja vastuullisen hankinnan kriteerien laadinta sekä henkilöstön tasa-arvon edistäminen.

Riskienhallinta

Varman riskiasema ei muuttunut katsauskauden aikana merkittävästi.

Varman olennaiset riskit liittyvät sijoitustoimintaan ja tietojenkäsittelyyn. Taloudellisesti merkittävimpiä ovat sijoitusriskit. Eläkevakuutustoiminnan riskejä ovat eläke- ja vakuutus käsittelyyn sekä toimialan yhteisten järjestelmien toimivuuteen liittyvät riskit. Hallitus on vahvistanut yhtiön sisäisen valvonnan ja riskienhallintajärjestelmän toimintaperiaatteet. Tilinpäätöksen liitetiedoissa kuvataan tarkemmin vakuutus-, sijoitus-, operatiivisia ja muita riskejä hallintakeinoineen sekä esitetään eräitä määrällisiä tietoja.

Varman hallituksen sijoitussuunnitelmassa määritellään mm. sijoituksille asetettavat yleiset turvaavuustavoitteet, hajautus- ja likviditeettitavoitteet sekä valuuttaliikkeen järjestämisen periaatteet. Vakavaraisuutta laskettaessa otetaan huomioon sijoitusriskit niiden todellisen luonteen mukaisesti. Sijoitussalkun hajauttaminen perustuu omaisuusluokkien tuottokorrelaatiot huomioivaan allokointiin.

Tulevaisuuden näkymät

Suomen talouden pohja on laajentunut ja odotamme kasvun jatkuvan lähitulevaisuudessa. Erityisen rohkaisevaa on vientikysynnän ja tuotannollisten investointien virkoaminen. Elinkeinorakenne on pitkään ollut murroksessa. Kustannuskilpailukyvyyn lisäksi Suomen talouden rakenteiden kehittyminen edellyttää panostuksia osaamiseen ja tutkimukseen sekä työllisyyden elpymistä, jota työmarkkinoiden rakenteelliset pulmat heikentävät.

Suomen julkinen talous on edelleen merkittävästi alijäämäinen. Julkisen talouden kestävyysmerkin merkitys korostuu lähivuosina, kun väestön ikääntyminen kasvattaa eläke- ja hoivamenoja. Muiden vireillä olevien rakenteellisten uudistusten ohella eläkeuudistuksen tavoitteiden etenemistä ja työurien pitenemistä on seurattava tarkkaan.

Taloudellisen toimintaympäristön riskit liittyvät poliittisiin, geopoliittisiin ja rahapoliittisiin tekijöihin. Globaalit geopoliittiset riskit ovat edelleen varoittavia, vaikka talouden elpymisen jatkumisen voi odottaa osin lauhduttavan jännitteitä. Keskuspankkien kiristyttyä rahapolitiikka on merkittävä taloudellinen murros. Voimakkaan rahapoliittisen elvytyksen vuoksi finanssi- ja velkakriisistä on päästy eteenpäin ja arvostustasot markkinoilla ovat nousseet. Rahapolitiikan muutosta ja markkinoiden hinnoittelua helpottaa se, että keskuspankit pyrkivät viestimään ennakoivasti odotettavissa olevista muutoksista.

Poliittinen epävarmuus säilyy merkittävänä toimintaympäristöön vaikuttavana tekijänä Euroopassa ja maailmantaloudessa. Poliittinen epävarmuus ja mahdollinen protektionismin kasvu ovat edelleen riskejä Suomen talouden kannalta.

Helsinki, 11.8.2017

Risto Murto
toimitusjohtaja

Tässä osavuosisiraportissa esitetyt luvut ovat tilintarkastamattomia emoyhtiön lukuja.

Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma on Suomen suurin työeläkeyhtiö ja yksityinen sijoittaja. Yhtiö vastaa yksityisellä sektorilla noin 878 000 henkilön työeläketurvasta. Vuonna 2016 Varman maksutulo oli 4,7 miljardia euroa, ja yhtiö maksoi eläkkeitä 5,3 miljardia euroa. Varman sijoitusten arvo oli kesäkuun 2017 lopussa 45,0 miljardia euroa.

LISÄTIETOJA:

Pekka Pajamo, talousjohtaja, puh. 010 244 3158 tai 040 532 2009

Katri Viippola, johtaja, HR, viestintä ja vastuullisuus, puh. 010 244 7191 tai 0400 129 500

LIITE: Taulukot

www.varma.fi

www.varma.fi/vuosikertomus

Tase käyvin arvoin (emoyhtiö)

milj. €	6/2017	6/2016	12/2016
Vastaavaa			
Sijoitukset	44 989	41 242	42 852
Saamiset	317	358	604
Kalusto	5	7	4
	45 310	41 607	43 460
Vastattavaa			
Oma pääoma	121	115	118
Arvostuserot	9 302	7 905	9 625
Tasoitusmäärä	0	1 035	1 034
Osittamaton lisävakuutusvastuu	1 812	81	-578
Taseen ulkopuoliset velat	-1		
Vakavaraisuuspääoma yhteensä	11 234	9 136	10 199
Ositettu lisävakuutusvastuu (hyvityksiin)	61	58	122
Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu	625	1 309	324
Varsinainen vastuovelka	33 102	30 910	32 599
Yhteensä	33 728	32 219	32 923
Muut velat	288	195	215
	45 310	41 607	43 460

Tuloslaskelma käyvin arvoin (emoyhtiö)

milj. €	1-6/2017	1-6/2016	1-12/2016
Vakuutusmaksutulo	2 444	2 324	4 675
Maksetut korvaukset	-2 617	-2 446	-5 005
Vastuuelan muutos	-728	-407	-1 063
Sijoitustoiminnan nettotulos	2 030	-124	1 982
Kokonaisliikekulut	-71	-73	-138
Muu tulos	0	0	14
Verot	-7	-8	-8
Kokonaistulos ¹⁾	1 051	-733	457

¹⁾ Tulos käyvin arvoin ennen lisävakuutusvastuiden ja tasoitusmäärän muutosta

milj. €	1-6/2017	1-6/2016	1-12/2016
Vakuutusliikkeen tulos	7	-46	-38
Sijoitustoiminnan tulos	1 028	-704	441
Hoitokustannustulos	16	17	39
Muu tulos	0	0	14
Kokonaistulos	1 051	-733	457

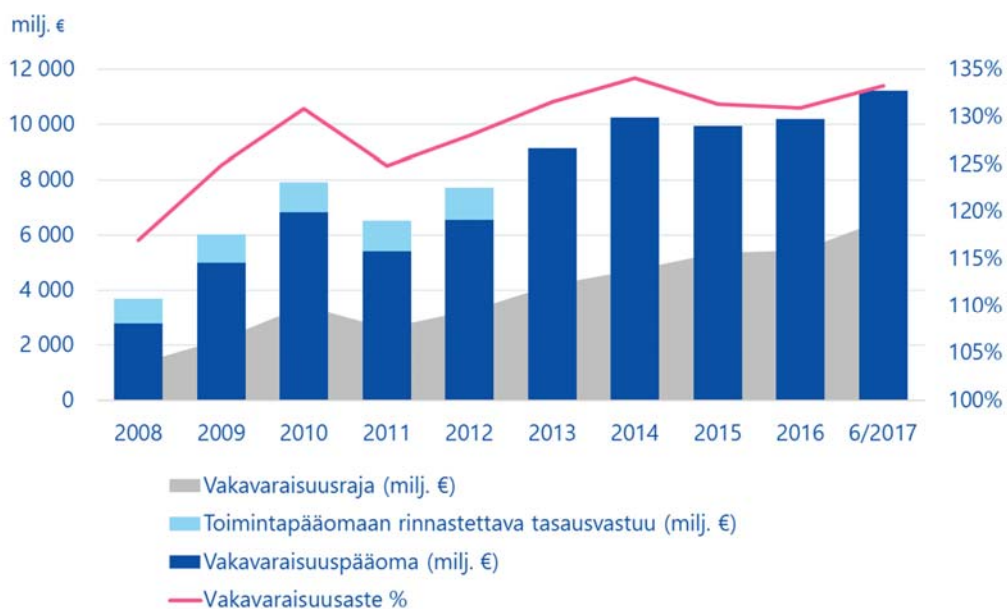
Vakavaraisuuspääoma ja sen rajat

	30.6.2017	30.6.2016	31.12.2016
Vakavaraisuusraja, milj. €	6 559	4 485	5 455
Vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä, milj. €	19 677	17 938	21 819
Vakavaraisuuspääoma, milj. €	11 234	9 136	10 199
Vakavaraisuusaste % ¹⁾	133,3	128,3	130,9
Vakavaraisuusasema ²⁾	1,7	2,0	1,9

¹⁾ Eläkevarat suhteessa STM asetuksen (614/2008) 11§:n 10 kohdan mukaiseen vastuuvelkaan. Esitetään kaikki vuodet uudessa esitysmuodossa.

²⁾ Vakavaraisuuspääoma suhteessa vakavaraisuusrajaan. Luvut ovat kulloinkin voimassa olleen lainsäädännön mukaisia.

Vakavaraisuuden kehitys

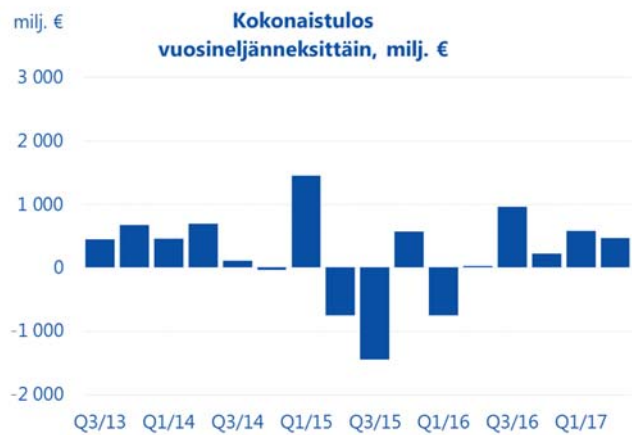
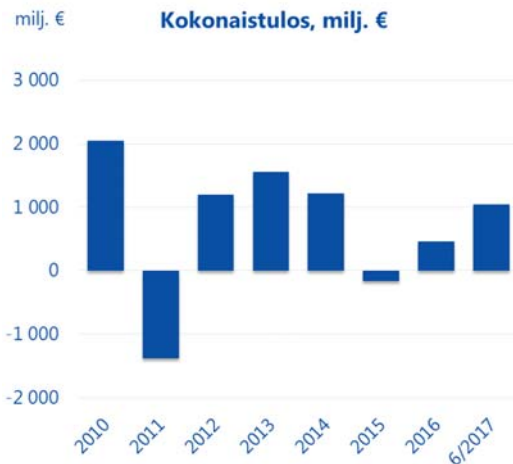

Sijoitukset käyvin arvoin

	6/2017		6/2016				12/2016				1-6/2017	1-6/2016	1-12/2016	24 kk	
	Markkina-arvo		Markkina-arvo				Markkina-arvo				Tuotto	Tuotto	Tuotto	Volati-	
	Perusjakauma	Riskijakauma	Perusjakauma	Riskijakauma	Perusjakauma	Riskijakauma	Perusjakauma	Riskijakauma	Perusjakauma	Riskijakauma	MWR	MWR	MWR	liteetti	
	milj. €	%	milj. €	%	milj. €	%	milj. €	%	milj. €	%	milj. €	%	%	%	%
Korkosijoitukset ¹⁾	17 927	40	9 454	21	15 667	38	14 614	35	13 695	32	18 066	42	2,9	2,2	4,2
Lainasaamiset	1 446	3	1 446	3	1 345	3	1 345	3	1 432	3	1 432	3	2,1	1,9	4,2
Joukkovelkakirjalainat	12 117	27	12 872	29	11 175	27	11 238	27	11 435	27	12 780	30	3,7	3,0	5,3
Julkisyhteisöjen joukkovelkakirjalainat	4 227	9	5 419	12	4 877	12	4 649	11	4 092	10	5 374	13	2,9	3,2	1,8
Muiden yhteisöiden joukkovelkakirjalainat	7 891	18	7 454	17	6 297	15	6 589	16	7 343	17	7 406	17	4,1	2,9	7,8
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	4 363	10	-4 864	-11	3 147	8	2 031	5	828	2	3 854	9	-1,1	-0,4	-0,4
Osakesijoitukset	17 190	38	17 506	39	15 234	37	15 266	37	18 333	43	18 527	43	7,0	-3,1	6,4
Noteeratut osakkeet	13 316	30	13 633	30	11 816	29	11 848	29	14 599	34	14 793	35	7,9	-5,5	4,5
Pääomasijoitukset	2 815	6	2 815	6	2 592	6	2 592	6	2 794	7	2 794	7	3,6	4,0	11,2
Noteeraamattomat osakkeet	1 058	2	1 058	2	826	2	826	2	940	2	940	2	2,9	13,5	23,7
Kiinteistösijoitukset	3 654	8	3 654	8	3 855	9	3 855	9	3 643	9	3 643	9	2,5	2,6	-0,9
Suorat kiinteistösijoitukset	2 839	6	2 839	6	3 154	8	3 154	8	2 897	7	2 897	7	1,9	2,6	-2,6
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	816	2	816	2	701	2	701	2	746	2	746	2	4,5	2,9	6,8
Muut sijoitukset	6 218	14	7 104	16	6 485	16	6 808	17	7 182	17	7 320	17	3,8	-0,8	5,3
Hedge-rahastosijoitukset	6 259	14	6 259	14	6 505	16	6 505	16	7 184	17	7 184	17	3,6	-0,6	5,6
Hyödykesijoitukset	-19	0	70	0	-8	0	315	1	-1	0	137	0			
Muut sijoitukset	-22	0	775	2	-13	0	-13	0	-2	0	-2	0			
Sijoitukset yhteensä	44 989	100	37 718	84	41 242	100	40 544	98	42 852	100	47 555	111	4,7	-0,3	4,7
Johdannaisten vaikutus			7 270	16			698	2			-4 703	-11			
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä	44 989	100	44 989	100	41 242	100	41 242	100	42 852	100	42 852	100			

Joukkovelkakirjalainojen modifioitu duratio on 4,1.
 Avoin valuuttapositio on 21,7 % sijoitusten markkina-arvosta.
¹⁾ Sisältäen kertyneet korot

Kokonaistulos

Tiivistelmä tunnusluvuista

	1-6/2017	1-6/2016	1-12/2016
Vakuutusmaksutulo, milj. €	2 444	2 324	4 675
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo-in, milj. €	2 012	-143	1 953
Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle, %	4,7	-0,3	4,7
	6/2017	6/2016	12/2016
Vastuuvelka, milj.€	35 601	33 392	33 501
Vakavaraisuuspääoma, milj. € ¹⁾	11 234	9 136	10 199
suhteessa vakavaraisuusrajaan	1,7	2,0	1,9
Eläkevarat, milj. € ²⁾	45 004	41 301	43 127
% vastuuvastausta ²⁾	133,3	128,3	130,9
TYEL-palkkasumma, milj. € ³⁾	19 225	18 743	18 835
YEL-työtulosumma, milj. € ³⁾	826	862	831

¹⁾ Laskettuna kunakin ajankohtana voimassa olleiden säädösten mukaisesti (vastaava periaate koskee myös muita vakavaraisuustunnuksia)

²⁾ STM asetuksen (614/2008) 11 §:n 10 kohdan mukainen vastuuvastausta + vakavaraisuuspääoma. 2016 asti vastuuvastausta + arvostuserot.

³⁾ Arvio vakuutettujen koko vuoden palkka- ja työtulosummasta

Sijoitukset käyvin arvo-in Finanssivalvonnan määräysten mukaan jaoteltuina

	Perusjakauma						Riskijakauma ⁹⁾					
	6/2017		6/2016		12/2016		6/2017		6/2016		12/2016	
	milj €	%	milj €	%	milj €	%	milj €	%	milj €	%	milj €	%
Korkosijoitukset yhteensä	17 927	39,8	15 667	38,0	13 695	32,0	9 454	21,0	14 614	35,4	18 066	42,2
Lainasaamiset ¹⁾	1 446	3,2	1 345	3,3	1 432	3,3	1 446	3,2	1 345	3,3	1 432	3,3
Joukkovelkakirjalainat ¹⁾	12 117	26,9	11 175	27,1	11 435	26,7	12 872	28,6	11 238	27,2	12 780	29,8
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ¹⁾²⁾	4 363	9,7	3 147	7,6	828	1,9	-4 864	-10,8	2 031	4,9	3 854	9,0
Osakesijoitukset yhteensä	17 190	38,2	15 234	36,9	18 333	42,8	17 506	38,9	15 266	37,0	18 527	43,2
Noteeratut osakkeet ³⁾	13 316	29,6	11 816	28,7	14 599	34,1	13 633	30,3	11 848	28,7	14 793	34,5
Pääomasijoitukset ⁴⁾	2 815	6,3	2 592	6,3	2 794	6,5	2 815	6,3	2 592	6,3	2 794	6,5
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	1 058	2,4	826	2,0	940	2,2	1 058	2,4	826	2,0	940	2,2
Kiinteistö-sijoitukset yhteensä	3 654	8,1	3 855	9,3	3 643	8,5	3 654	8,1	3 855	9,3	3 643	8,5
Suorat kiinteistö-sijoitukset	2 839	6,3	3 154	7,6	2 897	6,8	2 839	6,3	3 154	7,6	2 897	6,8
Kiinteistö-sijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	816	1,8	701	1,7	746	1,7	816	1,8	701	1,7	746	1,7
Muut sijoitukset	6 218	13,8	6 485	15,7	7 182	16,8	7 104	15,8	6 808	16,5	7 320	17,1
Hedgerahastot ⁶⁾	6 259	13,9	6 505	15,8	7 184	16,8	6 259	13,9	6 505	15,8	7 184	16,8
Hyödykerahastot	-19	0,0	-8	0,0	-1	0,0	70	0,2	315	0,8	137	0,3
Muut sijoitukset ⁷⁾	-22	0,0	-13	0,0	-2	0,0	775	1,7	-13	0,0	-2	0,0
Sijoitukset yhteensä	44 989	100,0	41 242	100,0	42 852	100,0	37 718	83,8	40 544	98,3	47 555	111,0
Johdannaisten vaikutus ⁸⁾							7 270	16,2	698	1,7	-4 703	-11,0
Sijoitukset yhteensä	44 989	100,0	41 242	100,0	42 852	100,0	44 989	100,0	41 242	100,0	42 852	100,0

Jvk-salkun modifioitu duraatio 4,1

¹⁾ Sisältää kertyneet korot

²⁾ Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

³⁾ Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualla

⁴⁾ Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuursijoitukset

⁵⁾ Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistö-sijoitusyhtiöt

⁶⁾ Sisältää kaikkien hedgerahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

⁷⁾ Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

⁸⁾ Riskijakauma voidaan esittää vertailukausilta sitä mukaan kun tietoa kertyy (ei taannehtivasti)

⁹⁾ Sisältää johdannaisten vaikutuksen riski- ja perusjakauman erotukseen. Johdannaisten vaikutus voi olla +/- Eron korjauksen jälkeen riskijakauman loppusumma täsmää perusjakaumaan.

¹⁰⁾ Suhteellinen osuus lasketaan käyttäen jakajana "Sijoituksen käyvin arvo-in yhteensä"-rivin loppusummaa.

Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle

	Sijoitustoim. nettotuotot markkina-arvo ⁸⁾	Sitoutunut pääoma ⁹⁾		Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle
		30.6.2017		30.6.2016	31.12.2016	
	milj. euroa	milj. euroa	%	%	%	
Korkosijoitukset yhteensä	432	14 721	2,9	2,2	4,2	
Lainasaamiset ¹⁾	30	1 435	2,1	1,9	4,2	
Joukkovelkakirjalainat ¹⁾	422	11 452	3,7	3,0	5,3	
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	-20	1 834	-1,1	-0,4	-0,4	
Osakesijoitukset yhteensä	1 252	18 005	7,0	-3,1	6,4	
Noteeratut osakkeet ³⁾	1 123	14 170	7,9	-5,5	4,5	
Pääomasijoitukset ⁴⁾	100	2 823	3,6	4,0	11,2	
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	29	1 012	2,9	13,5	23,7	
Kiinteistösijoitukset	90	3 636	2,5	2,6	-0,9	
Suorat kiinteistösijoitukset	55	2 868	1,9	2,6	-2,6	
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	34	768	4,5	2,9	6,8	
Muut sijoitukset	259	6 879	3,8	-0,8	5,3	
Hedgerahastosijoitukset ⁶⁾	249	6 908	3,6	-0,6	5,6	
Hyödykesijoitukset	-13	-5				
Muut sijoitukset ⁷⁾	23	-24				
Sijoitukset yhteensä	2 033	43 241	4,7	-0,3	4,8	
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	-21	9				
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin	2 012	43 251	4,7	-0,3	4,7	

¹⁾ Sisältää kertyneet korot

²⁾ Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

³⁾ Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle

⁴⁾ Sisältää pääomarahastot ja mezzaninerahastot sekä infrastruktuurisijoitukset

⁵⁾ Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

⁶⁾ Sisältää kaikenlaiset hedgerahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

⁷⁾ Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

⁸⁾ Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos - kauden aikana tapahtuneet kassavirrat. Kassavirralla tarkoitetaan ostojen/kulujen ja myyntien/tuottojen erotusta.

⁹⁾ Sitoutunut pääoma = Markkina-arvo raportointikauden alussa + päivittäin/kuukausittain aikapainotetut kassavirrat